

Hepatitis B

Wat is hepatitis B?

Hepatitis B is een ontsteking van de lever (hepatitis) die wordt veroorzaakt door het hepatitis B-virus. Hepatitis B komt in Nederland regelmatig voor.

Wat zijn de Ziekteverschijnselen van hepatitis B?

Het merendeel van alle geïnfekteerde personen heeft geen klachten. Wanneer er wel ziekteverschijnselen optreden, gebeurt dit meestal één tot zes maanden na de besmetting. Als iemand ziek wordt van hepatitis B, wordt dit ook wel acute hepatitis B genoemd.

Acute hepatitis B begint met moeheid, een 'griepgevoel', weinig eetlust en buikklachten. Daarna kunnen de huid en het oogwit geel worden (geelzucht), met donkere urine en lichtgekleurde ontlasting. De klachten duren enkele weken tot drie maanden. Soms wordt de lever ernstig aangetast. Een hepatitis B patiënt is genezen als de klachten verdwenen zijn en als er beschermende antistoffen in het bloed aanwezig zijn.

Blijvende besmetting

Vijf tot tien procent van de geïnfekteerde personen wordt drager. Bij hen blijft het virus in het lichaam en worden er geen antistoffen gevormd. Baby's die bij de geboorte door hun moeder zijn geïnfecteerd, hebben een grotere kans drager te worden. Draggers hebben meestal geen klachten, maar zijn wel besmettelijk voor anderen. Bij sommige dragers blijft de lever chronisch ontstoken (chronische hepatitis), met of zonder klachten. Uiteindelijk kan de lever dan ernstig beschadigd raken.

Hoe kunt u het oplopen?

Mensen die geïnfecteerd zijn met hepatitis B kunnen anderen besmetten vanaf ongeveer zes weken voor het begin van de ziekteverschijnselen totdat het virus uit het bloed is verdwenen. Mensen met een blijvende besmetting (draggers) blijven een besmettingsbron voor anderen. Meer informatie hierover vindt u onder 'blijvende besmetting'. Ook mensen zonder klachten kunnen dus besmettelijk zijn.

Bij geïnfekteerde personen komt het hepatitis B-virus voor in het bloed (ook menstratiebloed), sperma, voorvocht en vaginaal vocht. Besmetting met het hepatitis B-virus kan op de volgende manieren gebeuren:

- door bloedcontact, dat wil zeggen wanneer bloed van iemand die een infectie heeft in het lichaam van een ander komt. Dat kan op de volgende manieren gebeuren:
  - als besmet bloed terechtkomt op een huidwondje of in het slijmvlies;
  - wanneer iemand zich prikt aan een besmette injectienaald;
  - bij acupunctuur, piercing, tatoeage en het 'schieten' van oorbelgaatjes met een besmette naald;
  - bij gebeten worden (tot bloedens toe) door een geïnfecteerd persoon;
  - druggebruikers die injectienaalden van anderen gebruiken lopen risico op besmetting;
  - er bestaat een klein risico op besmetting door gemeenschappelijk gebruik van tandenborstel, scheermesje of scheerapparaat;
- door onveilig seksueel contact (seks zonder condoom of beflapje) met iemand die een infectie heeft;

- bij de geboorte, een vrouw die geïnfecteerd is met het hepatitis B-virus kan de baby besmetten tijdens de geboorte. Zie hiervoor onder 'zwangere vrouwen en baby's'.

De meeste infecties ontstaan door contact met besmet bloed of andere lichaamsvloeistoffen waar zichtbaar bloed in aanwezig is. Het hepatitis B-virus wordt niet overgedragen door handen schudden, zoenen, samen eten, gezamenlijk gebruik van servies, gebruik van hetzelfde toilet of insectenbeten.

Wie kunnen hepatitis B krijgen?

Iedereen die hepatitis B nog niet gehad heeft, kan hepatitis B oplopen.

Wie lopen extra risico?

Mensen die bij druggebruik naalden of spuiten met anderen delen, mensen met onbeschermd wisselende seksuele contacten en mensen met onbeschermd anale seksuele contacten lopen extra risico op besmetting. Ook patiënten en hulpverleners die veel in contact komen met bloed lopen extra risico op besmetting.

Maatregelen om hepatitis B te voorkomen

Het hepatitis B-virus is zeer besmettelijk. Voor mensen die extra risico lopen is vaccinatie mogelijk. Informeer hierover bij uw huisarts of de GGD.

Goede hygiëne

Goede hygiëne is belangrijk om verspreiding van de ziekte te voorkomen:

- zorg dat bloed van een ander niet terechtkomt in huidwondjes of op slijmvlies. Dek wondjes op de huid af. Heeft u contact met bloed of voorwerpen waarop bloed zit, draag dan rubber handschoenen;
- als toch bloed van een ander in een wondje is terechtgekomen, laat de wond dan goed 'doorbloeden' en spoel de wond uit onder lauw stromend water. Doe alcohol (70%) of jodium op de wond. Neem contact op met de huisarts;
- gebruik geen tandenborstel, scheermesje of scheerapparaat van een ander;
- vrij veilig: gebruik een condoom of beflapje;
- gebruik geen naalden en spuiten van andere gebruikers.

Bloedcontact

Mensen die in aanraking zijn geweest met bloed, bijvoorbeeld door zich te prikken aan een mogelijk besmette naald, kunnen een injectie met antistoffen krijgen. Deze injectie moet binnen 24 uur na het risicocontact worden gegeven.

Zwangere vrouwen en baby's

Alle zwangere vrouwen in Nederland worden onderzocht om te kijken of zij geïnfecteerd zijn met het hepatitis B-virus. Baby's van moeders die geïnfecteerd zijn, krijgen meteen na de geboorte een injectie met antistoffen tegen de ziekte. Daarna worden ze gevaccineerd met een serie vaccinaties om zelf blijvende afweer te ontwikkelen. Als u drager bent van het hepatitis-B virus, geef dan alleen borstvoeding als uw baby na de geboorte een injectie met antistoffen heeft gekregen en de serie vaccinaties tegen de ziekte krijgt. Baby's van wie één van de ouders uit een land komt waar hepatitis B meer voorkomt, worden via het Rijksvaccinatieprogramma gevaccineerd.

Behandeling

Meestal geneest hepatitis B vanzelf. Neem contact op met de huisarts wanneer u risico heeft gelopen of wanneer u denkt dat u de ziekte heeft. Uw bloed kan worden onderzocht op aanwezigheid van het hepatitis B-virus en op antistoffen.

Adviezen voor patiënten, dragers en personen in hun omgeving

Wanneer hepatitis B bij u is vastgesteld, kunt u zelf veel doen om besmetting van anderen te voorkomen. Het is zeer belangrijk dat u zorgt dat het virus zich niet in uw omgeving kan verspreiden.

Informeer de volgende mensen als bij u hepatitis B is vastgesteld:

- Huisgenoten;
- seksuele partners met wie u in het laatste half jaar onbeschermd seksueel contact hebt gehad;
- mensen die dezelfde spuiten of naalden hebben gebruikt.

Deze mensen kunnen zich dan laten onderzoeken. Ook kunnen zij maatregelen nemen om verdere verspreiding van hepatitis B te voorkomen.

Volg zorgvuldig de maatregelen genoemd bij 'Maatregelen om hepatitis B te voorkomen' op.

Dagverblijf, school, werk

Bij gewone activiteiten en hygiëne is er geen risico op besmetting. Hepatitis B-patiënten die zich weer beter voelen en mensen die hepatitis B-drager zijn kunnen daarom gewoon naar de crèche, dagverblijf, peuterspeelzaal, school of het werk.

Wat doet de GGD?

Als hepatitis B is vastgesteld, gaan medewerkers van de GGD na waar de besmetting heeft plaatsgevonden. Zo wordt voorkomen dat nog meer mensen ziek worden.

Voor nadere informatie kunt u terecht bij de GGD, afdeling infectieziekten, 088-2299222

December 2013

